

WWW.

SZTUM

.PL

INFORMATOR MIASTA I GMINY SZTUM
LISTOPAD - GRUDZIEŃ 2021 ISBN 978-83-67003-19-3

SOŁECTWA: BARLEWICE • BIAŁA GÓRA • CZERNIN • UL. DOMAŃSKIEGO • GOŚCISZEWO • GRONAJNY • KĘPINA • KONIECWAŁD
KOŚLINKA • NOWA WIEŚ • PAROWY • PIEKŁO • PIETRZAŁD • POSTOLIN • SZTUMSKA WIEŚ • SZTUMSKIE POLE • UŚNICE • ZAJEZIERZE

Niepodległość nie jest na zawsze

Str. 8-9

Roczny bilans

- Chciałbym przybliżyć dwa wątki naszej pracy: intelektualno-programowy i inwestycyjny. Wywiad z burmistrzem Sztumu.

Str. 4-5

(Nie)Spokojna

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku oddalił skargę Antoniego Fili na uchwałę Rady Miejskiej w Sztumie.

Str. 7

Stypendyści

Najlepsi uczniowie podstawówek miasta i gminy otrzymali stypendia burmistrza. Prezentujemy Cypriana Piróga.

Z miasta i gminy

WINDA Z DOFINANSOWANIEM

W Starostwie Powiatowym została podpisana umowa na dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) projektu budowy szybu windowego z dźwigiem osobowym przy budynku Urzędu Miasta i Gminy Sztum.

W ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II” PFRON dofinansuje budowę windy do sumy 150 tys. zł (do 35 proc. poniesionych kosztów przez Miasto i Gminę Sztum).

Zakończenie inwestycji przewidziano na koniec sierpnia 2022 rok.

Umowę parafowali starosta sztumski Leszek Sarnowski, wicestarosta Kazimierz Szewczun, burmistrz Sztumu Leszek Tabor, Lucyna Bednarska, skarbnik powiatu i Danuta Wiatrowska, skarbnik gminy.

LESZEK TABOR PREZESEM OSP

Podczas Walnego Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego Oddziału Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Sztumie podsumowano pięcioletnią kadencję i wybrano nowe władze. Prezesem został ponownie Leszek Tabor. Paweł Krauze i Tomasz Nowak to wiceprezysi, Piotr Steiniger - sekretarz, Marcin Steiniger - komendant gminny, Marek Grunwald - skarbnik i Marek Monica. Komisję Rewizyjną tworzą Krzysztof Paduch (przewodniczący), Dariusz Złoch (wiceprzewodniczący) i Arkadiusz Kruszyński (sekretarz). Strażakom ochotnikom życzymy bezpiecznej służby i szczęśliwych powrotów z akcji!

SZTUMIANIN GENERAŁEM

Wśród pięciu oficerów, którzy 11 listopada odebrali szlify generalskie od prezydenta Andrzeja Dudy był pochodzący ze Sztumu Tomasz Dominikowski.

Jest absolwentem Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych im. Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu, Akademii Obrony Narodowej oraz Akademii Sztuki Wojennej. Służbę zaczynał w kompanii reprezentacyjnej Wojska Polskiego jako dowódca plutonu, by z czasem awansować na dowódcę Batalionu Reprezentacyjnego Wojska Polskiego. W 2020 r. został zastępcą dowódcy Garnizonu Warszawa, a od roku jest jego dowódcą.

Życzymy kolejnych gwiazdek generalskich!

Fot. Arkadiusz Dwulatak
/WOJSKO-POLSKIE.PL

WSPARCIE DLA DROGI

W magistracie gościł poseł Kazimierz Smoliński, który wręczył burmistrzowi Leszkowi Taborowi decyzję o dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych przebudowy drogi gminnej Czernin - Ramzy Małe. Podczas spotkania burmistrz przedstawił plany projektów inwestycji, o których dofinansowanie z programów unijnych i rządowych będzie się starał samorząd: nowa oczyszczalnia ścieków, węzeł komunikacyjny przy PKP, kanalizacja Nowa Wieś - Sztumska Wieś - Zajezerze, drogi gminne w centrum Czernina. Na zdjęciu: poseł Kazimierz Smoliński z współpracownikami Marzeną Chreścijańską i Piotrem Stecem, burmistrz Leszek Tabor i sekretarz urzędu Anna Zawadka.

Mieszkankom
i mieszkańcom
Ziemi Sztumskiej,
a także wszystkim,
którzy odczuwają z nią
serdeczną więź,
życzymy zdrowych,
rodzinnych Świąt
Bożego Narodzenia
oraz samych dobrych dni
w nadchodzącym 2022 roku.

Burmistrz
Miasta i Gminy Sztum
Leszek Tabor

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Sztumie
Czesław Oleksiak

BURMISTRZ MIASTA I GMINY SZTUM LESZEK TABOR

zaprasza na

Spotkanie Świąteczne

6 grudnia 2021 r. godz 15:00

W programie:

- Zapalenie światełek choinkowych i życzenia od władz gminy , Wigilia dla mieszkańców
- Koncert mikołajkowo- świąteczny, Odwiedziny Mikołaja i Śnieżynki

Miejsce: Plac Wolności - Sztum

Nowe wyzwania i stare problemy

**Rozmowa z burmistrzem Sztumu
Leszkiem Taborem**

**- Panie burmistrzu, jak z perspektywy samorządu
wygląda ogólny bilans mijającego roku, już drugiego upły-
wającego w cieniu pandemii?**

- Chciałbym przybliżyć dwa wątki naszej pracy:
intelektualno-programowy i inwestycyjny.
Ten pierwszy, mało medialny i widoczny,
jest niezwykle ważny,
więc zacznę od niego.

Pracowaliśmy nad **Strategią rozwoju Miasta i Gminy Sztum na lata 2021-2030**, którą przyjęli właśnie radni, lokalną polityką energetyczną i klimatyczną, ale także dokumentami regionalnymi, jaką jest strategią województwa pomorskiego. Dużo czasu i energii poświęciliśmy, aby w tym właśnie dokumencie strategicznym zostały ujęte potrzeby mieszkańców miasta i gminy. To bardzo ważne w kontekście nowej perspektywy finansowej Unii, i miejmy nadzieję, napływu pieniędzy do polskich miast i gmin. Przed nami nowe wyzwania z tym związane, chodzi zwłaszcza o zagadnienia polityki energetycznej i klimatycznej. Wymaga ona innego podejścia ze strony samorządu, ale i mieszkańców. Są to nowe i nie ukrywamy trudne tematy. Do tej pory nie zostały uruchomione państwowe środki na te cele. Galopują za to ceny prądu i gazu, co z oczywistych przyczyn utrudnia odchodzenie od węgla i pieców kopciuchów. Nie wiadomo, jak szeroko mieszkańcy będą mogli się zaangażować w tę transformację, także od strony finansowej. Z drugiej strony, ci którzy już zadbali o ekologiczne piece, często skarżą się na sąsiadów palących byle czym i zadymiających ich i całą okolicę.

Przymnę, że z upoważnienia Rady Miejskiej podpisałem porozumienie burmistrzów na rzecz nowej polityki klimatycznej i energetycznej, która stawia sobie ambitne cele do zrealizowania do 2030 roku: zmniejszenie emisji CO₂ oraz zużycia energii o 40 proc. oraz taki wzrost pro-

dukcji zielonej energii. Jesteśmy naprawdę potentatem, jeśli idzie o wytwarzanie na naszym terenie energii elektrycznej przez farmy wiatrowe oraz rozwijające się szybko farmy fotowoltaiczne. Korzystamy z niej na co dzień w firmach i domach, ale niestety nie mamy z tego wymiernych korzyści. Płacimy, jak byśmy otrzymywali ją z dalekiego Śląska...

**- Przejdźmy do wątku inwestycyjnego. Ten rok stał pod
znakiem dróg...**

- To prawda. Kontynuowaliśmy program modernizacji dróg osiedlowych. Kończą się roboty przy Zakładzie Karnym - na ulicy Nowowiejskiego i Gdańskiej, na co otrzymaliśmy wsparcie finansowe z rządowego programu drogowego oraz na najstarszym osiedlu w mieście - Morawskiego. Powstaje dokumentacja na modernizację ulic osiedlowych w Czerninie - Zielna, Okrężna, Topolowa.

Ale są też problemy. Wykonanie zaplanowanego na ten rok kolejnego etapu wieloletniego programu remontów dróg wiejskich płytami jumbo (5226 metrów) został przedłużony do maja 2022. To skutek niedoboru na rynku materiałów budowlanych, z czym musiał zmierzyć się wykonawca i galopujących cen. W każdym razie, choć z poślizgiem, remonty będą wykonane, i za kwotę, na którą opiewała umowa podpisana w maju.

Z zastosowaniem płyt jumbo wykonano roboty na odcinku drogi Konieczwałd - Koślinka (inwestycja dotowana była

z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych) oraz modernizacji odcinka drogi na osiedlu mieszkaniowym przy byłym Zakładzie Rolnym w Barlewickach.

Zaawansowana jest przebudowa drogi na cmentarz w Zajezierzu i jeśli warunki pogodowe pozwolą, w tym roku zostanie położony dywanik asfaltowy na całej długości.

Zakończyliśmy rozbudowę drugiej części cmentarza, bo taka była potrzeba. Zostanie otwarty, gdy całkowicie zapadni się dotychczasowy.

Bardzo mnie cieszy, że sukcesem zakończyły się nasze starania o remont drogi wojewódzkiej do Białej Góry i tu podziękowania za wsparcie dla marszałka Józefa Sarnowskiego.

Zmora przestały być niedoświetlone przejścia dla pieszych wzdłuż drogi krajowej. Będziemy doświetlać kolejne – w Czerninie i przy Lidlu. Zgłosiłem także do dyrekcji dróg krajowych w Gdańsku, aby doświetliła pozostałe takie miejsca z własnych środków, np. na Przedzamczu.

- Samorząd aktywnie włączył się w prace nad powstającym projektem obwodnicy Sztumu i to nie koniec, bo zaangażował się w ideę korytarza komunikacyjnego na Mierzeję Wiślaną.

- W przyszłym roku ma być wybrany ostateczny wariant przebiegu obwodnicy. Już teraz jest przebudowywana droga przy specjalnej strefie ekonomicznej w Konieczwałdzie na potrzeby ciężkiego transportu. Gdy powstanie obwodnica, obecny wjazd na parking będzie zamknięty, stąd konieczna ta droga dojazdowa.

Blisko 140 lat temu powstała Kolej Miast Nadwiślańskich Toruń-Malbork, która była tlenem dla gospodarki. Z podobną intencją z Nowym Dworem Gdańskim, Malborkiem i Nowym Stawem, gminami położonymi wokół drogi krajowej nr 55, powołujemy Stowarzyszenie Samorządów na rzecz Nadwiślańskiego Korytarza Transportowego, aby zaprosić także inne samorządy. Jesteśmy zainteresowani stworzeniem nowego traktu wzdłuż Wisły na Mierzeję Wiślaną. Ale nie tylko. Chodzi także o nowy odcinek tego korytarza na Powiślu, czyli krętą drogę Sztum - Kwidzyn. Czekamy na oficjalne potwierdzenie, że będzie budowana droga rowerowa dwóch zamków Sztum – Malbork, o którą tak często pytają mieszkańcy. Miałaby ona duże znaczenie komunikacyjno-turystyczne. Podkreślę jeszcze, że chodzi o drogę, a nie jedynie wąską ścieżkę.

- Przyszły rok to także dwie ważne dokumentacje dużych inwestycji...

- Ma być gotowa dokumentacja strategicznej inwestycji dla miasta i gminy – projekt oczyszczalni ścieków, nowego i nowoczesnego obiektu w Sztumskim Polu. Przygotowuje to wyspecjalizowana firma na zlecenie naszego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji. Nie jesteśmy w stanie z własnych środków sfinansować tak dużej

i kosztownej inwestycji. Dlatego zabiegaliśmy, aby znalazła się w strategii województwa.

Druga ważna inwestycja, której dokumentację wykonujemy ze współpracy ze sztumskim starostwem, to węzeł komunikacyjny przy PKP. Ma to zachęcić do korzystania z usług tego przewoźnika, o którym przez kilka lat zdążyliśmy tu zapomnieć oraz poprawę płynności i bezpieczeństwa ruchu pojazdów w tym rejonie. Jeśli przy PKP nie ma parkingu, aby podróżujący mógł zostawić samochód i dalej jechać pociągiem, porządnego miejsca na rowery, dróg rowerowych to jak zachęcić. Tymczasem PKP nie chce nam przekazać działek na te cele, tłumacząc to tym, że prowadzi tam nadal inwestycję, co jest nieprawdą. Na razie nie będziemy mogli też zbudować w sąsiedztwie torów połączenia ze ścieżką pieszo-rowerową nad jeziorem.

- W rankingu finansowym samorządu terytorialnego 2020 Miasto i Gmina Sztum w swojej kategorii uplasowała się na 6 miejscu w województwie. Czy przyszły może być trudny pod tym względem, bo gminy dostaną mniej z podatku PIT?

- Dochody gminy w roku przyszłym mają być stabilne, takie są zapewnienia. Ale trudno powiedzieć, jak to się będzie miało w stosunku do rosnących kosztów działalności instytucji gminnych, galopujących cen oraz zaplanowanych inwestycji. Dlatego musimy być roztropni, planując wydatki, bo nie wiadomo, w jakim miejscu to wszystko się zatrzyma.

- Grozi nam, np. tak jak w innych miastach, wyłącznie części oświetlenia ulicznego?

- Nie ma takich planów i oby nie musielibyśmy sięgać po takie rozwiązania.

- Samorząd bardzo zaangażował się w akcję szczepionkową...

- Tak, bo od początku pandemii nie ukrywam, że to jedyna droga powrotu do normalności. Statystyka osób szczepionych w naszym mieście i gminie, choć najlepsza w powiecie, nie jest powodem do radości. Wydaje mi się jednak, że zrobiliśmy na naszym gruncie niemal wszystko, co można. Nadal namawiam mieszkańców: szczepcie się, bo ja przyjąłem już trzecią dawkę.

Zmienię na koniec temat. Bardzo radosnym wydarzeniem mijającego roku były Dni Ziemi Sztumskiej, odbywające się po rocznej przerwie. Takich radosnych tłumów dawno nie widziałem. Widać było, jak ludzie chcieli wyjść z domów, z izolacji, spotkać się, wspólnie pobawić... Chciałem podziękować za te wspólne chwile na urodzinach naszego miasta.

Debata w mieście krótkich dystansów

Wizyta uczestników projektu w sztumskiej ciepłowni Veolii Północ. Fot. PSEC

O zarządzaniu energią, transportem i o planowaniu przestrzennym w gminie dyskutowano 6 października w Sztumie podczas kolejnych warsztatów zorganizowanych w ramach projektu MULTIPLY.

Po przywitaniu gości i przedstawicieli miast biorących udział w projekcie przez Annę Jaskutę – dyrektorkę Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités” oraz burmistrza Leszka Tabora uczestnicy mieli okazję przypomnieć sobie główne założenia projektu, dotychczasowe działania oraz planowane rezultaty projektu. Patrycja Płonka – kierownik projektów w Stowarzyszeniu Gmin Polska Sieć „Energie Cités” przedstawiła ramy polityczne i prawne transformacji energetycznej w Unii Europejskiej oraz ich wpływ na sytuację i zadania samorządów w Polsce.

Następnie przedstawiciele miast mieli okazję zaprezentować działania, jakie w obszarze zrównoważonej energii, transportu i planowania przestrzennego planują realizować na przestrzeni kolejnych 10 lat w odniesieniu do nowo opracowywanych Planów Działań na rzecz Klimatu i Energii czy aktualizowanych Planów Gospodarki Niskoemisyjnej.

Poruszono też wiele kwestii związanych z zarządzaniem energią w mieście i pojawiających się problemów dotyczących efektywnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie miasta.

W dyskusji uczestniczyli także zaproszeni przez Urząd Miasta i Gminy w Sztumie przedstawiciele firmy Veolia Północ, zarządzający sztumską ciepłownią, którą w trakcie wizyty studyjnej uczestnicy mieli potem okazję odwiedzić. Ich doświadczenie w obszarze energii czy spojrzenie na problemy samorządów z punktu widzenia przedsiębiorstwa produkcyjno-dystrybucyjnego było wartościową częścią dyskusji.

Następnie burmistrz Leszek Tabor przedstawił działania, jakie podejmuje miasto na rzecz rozwoju OZE na swoim terenie oraz „Sztum jako miasto krótkich dystansów”, w którym wszystkie najważniejsze funkcje miasta są dostępne dla mieszkańców w trakcie niedługiego spaceru.

Kolejnym punktem spotkania było przedstawienie planów modernizacji ciepłowni w Sztumie przez Jarosława Kuśmierczyka, dyrektora regionu w Veolii Północ sp. z o.o. Będzie się opierała na wykorzystaniu niskoemisyjnych źródeł takich jak gaz ziemny (gazowa kogeneracja) czy biomasa.

Po części prezentacyjnej i dyskusyjnej grupa uczestników warsztatów odbyła podróż studyjną. Po miejskiej ciepłowni oprowadzali Jarosław Kuśmierczyk oraz Marek Kaszkowiak, dyrektor ds. rozwoju w Veolii Północ sp. z o.o. Goście mieli okazję zapoznać się z systemem działania tego typu obiektu oraz zaawansowanym systemem oczyszczania spalin.

Kolejnym etapem podróży była farma wiatrowa w Postolinie. Tam burmistrz Sztumu przekazywał najważniejsze informacje dotyczące farmy wiatrowej, jak i okolicznych farm fotowoltaicznych, dzielił się doświadczeniami miasta w obszarze współpracy z prywatnymi inwestorami, którzy zdecydowali się zainwestować w OZE na terenie gminy.

Miasto z klimatem. Sztum wśród wyróżnionych

W tegorocznej edycji projektu Ministerstwo Klimatu i Środowiska „Miasto z klimatem” Sztum otrzymał wyróżnienie za jakość powietrza. W tej kategorii zwyciężyła Ustka, oprócz nas miastami wyróżniającymi się są Mroczka i Jasień.

Projekt Miasto z Klimatem zainicjowany został w marcu 2020 roku z przeświadczeniem, że jego realizacja przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz że miasta otrzymają wsparcie w proklimatycznej transformacji. W ramach tegorocznej edycji ministerstwo przeprowadziło analizę działań podejmowanych przez miasta w kategoriach: jakość powietrza, zieleń miejska, transport zeroemisyjny, transformacja energetyczna oraz retencja miejska.

Miasta z najlepszymi wynikami oraz miasta wyróżniające się zostały zaproszone do współpracy w ramach specjalistycznego doradztwa strategicznego renomowanych instytucji takich jak: Instytut Ochrony Środowiska, Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, Instytut Badawczy Leśnictwa i Narodowe Centrum Badań Jądrowych. Celem wsparcia będzie także przygotowanie miast do finansowania kluczowych inwestycji w ramach nowej perspektywy finansowej UE, środków z Krajowego Planu Odbudowy oraz z programów priorytetowych NFOŚiGW.

Miasto i Gmina Sztum z nową strategią rozwoju

Radni miejscy jednogłośnie przyjęli „Strategię rozwoju Miasta i Gminy Sztum na lata 2021-2030”.

Prace nad treścią dokumentu rozpoczęły się w październiku 2020 r., a w sposób szczególny zaangażowani zostali w nie członkowie Zespołu Strategicznego pod przewodnictwem burmistrza Leszka Tabora. W trakcie prowadzonych prac dokonano szczegółowej diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej miasta i gminy. Jednym z jej elementów było także badanie ankietowe, które pozwoliło zebrać dane na temat społecznych odczuć w zakresie obecnej sytuacji oraz określić główne oczekiwania mieszkańców co do kierunku, w którym jego przyszły rozwój powinien podążać.

Na podstawie zebranych informacji sformułowano najważniejsze potencjały Miasta i Gminy, a także wyznaczono jego główne obszary problemowe. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy stały się w dalszej kolejności podstawą do wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych oraz planowanych do podjęcia w przyszłości działań zmierzających do dalszego rozwoju Miasta i Gminy.

Wyznaczono trzy cele strategiczne odnoszące się wprost do sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej samorządu:

- Nowoczesne rozwiązania w kształtowaniu przestrzeni służące zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców i ochronie środowiska naturalnego.
- Zrównoważony i trwały rozwój gospodarczy oparty na wewnętrznym potencjale.
- Otwarte i wykształcone społeczeństwo obywatelskie podstawą rozwoju.

W trakcie prac nad treścią dokumentu odbyto także szereg spotkań oraz warsztatów z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy w Sztumie, mieszkańcami oraz innymi

interesariuszami „Strategii”. Spotkania te posłużyły m.in. do wyznaczenia misji oraz wizji Miasta i Gminy w 2030 roku.

Zgodnie z zapisami dokumentu „**misją miasta i gminy Sztum jest zapewnienie dobrych warunków do życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój, wzmacnianie tożsamości lokalnej, poszanowanie środowiska naturalnego oraz wykorzystanie potencjału gminy. Gmina Sztum – nowoczesność i bezpieczeństwo w zgodzie z naturą**”.

Z kolei w zaplanowanej wizji „**w 2030 Sztum to gmina, w której każdy mieszkaniec znajduje możliwość rozwoju, gmina proekologiczna, samowystarczalna energetycznie, bezpieczna i przyjazna dla mieszkańców, dobrze skomunikowana z Trójmiastem, gmina o wysokim poziomie edukacji, kultury sportu, nowoczesna i otwarta dla inwestorów**”.

Ważnym etapem prac nad „Strategią...” były przeprowadzone w dniach 12 lipca-16 sierpnia konsultacje społeczne projektu dokumentu, w ramach których mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania uwag do jego treści. W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono także spotkanie konsultacyjne, które odbyło się 12 sierpnia br. Gotowy projekt „Strategii...” uzyskał także pozytywną opinię Zarządu Województwa Pomorskiego.

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Sztum na lata 2021-2030” stanie się w przyszłości podstawowym dokumentem określającym zasady planowania i prognozowania kierunków rozwoju Gminy. Dokument będzie perspektywnym planem, określającym podstawowe strategiczne cele rozwoju Gminy i wytyczy ramy dla podejmowanych w niej działań. Jednocześnie zapewni spójność pomiędzy działaniami podejmowanymi przez samorząd gminny oraz inne podmioty z nim współpracujące.

Inwestycja przy Spokojnej. Sąd przyznał rację radnym

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku oddalił skargę Antoniego Fili na uchwałę Rady Miejskiej w Sztumie dotyczącą niewyrażenia zgody na lokalizację dwóch bloków mieszkalnych z lokalami usługowymi i garażami przy ul. Spokojnej.

Uzasadnienie wyroku, wydanego 23 czerwca, liczy 28 stron. Sąd po dogłębnej analizie w pełni podzielił argumenty, jakie brała pod uwagę Rada Miejska, nie wyrażając zgody na ustalenie lokalizacji inwestycji.

- Wyrok sądu jasno pokazuje, że zarzuty Antoniego Fili, próbujące podważyć w wiarygodność radnych, o czym pisałem w liście do mieszkańców, są zupełnie bezpodstawne, a złożony wniosek nie wiadomo dlaczego był niechlujny, nawet bez podpisu uprawnionego architekta - mówi Czesław Oleksiak, przewodniczący Rady Miejskiej.

Pamięć o bohaterach Niepodległej

11 listopada to radosne święto, ale i skłaniające do refleksji. Niepodległość nie jest dana raz na zawsze. Każde pokolenie musi o nią walczyć - przypomniał pod pomnikiem Rodła burmistrz Sztumu Leszek Tabor.

Obchody rozpoczęły się mszą w intencji Ojczyzny w kościele św. Anny. Po jej zakończeniu ruszył pochód, prowadzony przez Sztumską Orkiestrę Dętą na czele z pocztami sztandarami, pod pomnik Rodła. W okolicznościowym wystąpieniu burmistrz Leszek Tabor m.in. przypomniał zasługi Polaków z Ziemi Sztumskiej, także tych spod znaku Rodła, w dążeniach niepodległościowych.

Delegacje samorządów miasta i gminy oraz powiatu, organizacji politycznych i społecznych, służb mundurowych, szkół, przedszkoli złożyły wiązanki kwiatów pod pomnikiem Rodła i Głazem Pamięci.

Obchody niepodległościowe zakończył koncert galowy laureatów Festiwalu Piosenki Ułańskiej w Kino-Teatrze Powiśle.

Bartosz Garba

Jana Belaua, dysponujący wieloma materiałami z rodzinnego archiwum. Ale znajomy był zajęty już jakimś innym projektem i dał namiary na mnie. Kiedy usłyszałem, że Jan Belau urodził się w Sztumie, nie trzeba mnie było specjalnie namawiać. Ciekawa, dramatyczna historia, na dodatek związana z moją ziemią rodzinną - podjąłem więc wyzwanie.

- Jak Belauowie znaleźli się w Sztumie?

- To jest dość ciekawe. Franciszek, który był kupcem, z niedawno poślubioną żoną Agnieszką przeprowadzili się do Sztumu ze Skarszew prawdopodobnie na przełomie 1911 i 1912 roku. Według tradycji rodzinnej czuli się tam szykanowani za manifestowanie polskości. Okazało się, że do Sztumu przenieśli się także inni członkowie rodziny. Wraz z nimi wyjechał brat Agnieszki, Emil Przybielski z żoną, także Agnieszką z domu Gnegner oraz Piotr Krebs z małżonką Wandą, siostrą Agnieszki i Emila. Wszyscy oni byli zatem rodziną, związaną ze sobą przez rodzeństwo Przybielskich.

Franciszek kupił nieruchomość - sklep z hotelem. W 1912 roku urodził się syn Jan. Został ochrzczony w kościele św. Anny, zachowała się nawet metryka w archiwum diecezjalnym. Poza tym niewiele można powiedzieć o ich życiu w tym okresie. W domu Belaua miał swoją siedzibę w 1920 roku Warmiński Komitet Plebiscytowy i punkt porad prawnych dla polskich robotników. Kilka miesięcy po przegranej plebiscycie Belauowie przenieśli się do Polski, do Tczewa. Tak uczyniło wiele polskich rodzin ze Sztumu z powodu szykan niemieckich.

- Wydawałoby się, że zlokalizowanie domu, który posiadał w Sztumie Belau, gdzie funkcjonował komitet

Pseudonim „Morski”

Z Bartłojem Garbą, kierownikiem Działu Wystaw Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, rozmawiamy o powstającej książce, której bohaterami są Franciszek i Jan Belauowie, ojciec i syn, zamordowani przez Niemców w 1939 i 1944 roku.

- Początkowo nie pan miał pisać ich biografie...

- To prawda. Do mojego kolegi historyka zgłosił się krewny

plebiscytowy to sprawa prosta. Bo w końcu, ile w tym czasie mogło być hoteli?

- Tak mogłoby się wydawać. Hotelu Belaua nie znalazłem w dostępnych spisach i księgach adresowych. Prawdopodobnie oprócz sklepu miał, jak byśmy dziś powiedzieli, pokoje gościnne, stąd to określenie „hotel”. Natrafiłem na pewien ślad, przeglądając dokumenty sądowe. Chodziło o zapis na hipotecę, jaki powstał po sprzedaży nieruchomości przez Belaua. Mowa tam jest, że wcześniej należała ona do pani Bieschke. Był to narożny duży budynek przy obecnej Młyńskiej i Jagielly spalony w 1945 roku.

- Jan Belau, bo on będzie centralną postacią książki, to jeden z najaktywniejszych wywiadowców Armii Krajowej na Pomorzu, uczestnik akcji dywersyjnych, działacz tajnego harcerstwa. Kończy pan kwerendę archiwalną. Czy dotarł pan do nieznanych faktów z jego biografii, coś może pana zaskoczyło?

- Z dotychczasowych przekazów wiemy, że był studentem medycyny, zresztą w czasie wojny w Gdyni pracował jako pomocnik lekarski. Studia podjął w Wilnie, ale na kierunku chemicznym i jednocześnie starał się dostać na medycynę, co mu się udało na Uniwersytecie w Poznaniu. Studiów jednak nie ukończył.

Druga sprawa jest już poważniejsza. Podaje się, że Belau osobiście kierował zamachem na Obersturmführera SS Otto Rascha, który odbył się 1 października 1943 w Lęborku. Informacje te są oparte na jednej relacji członka podziemia, bliskiego współpracownika Belaua, której to analiza pozostawia wiele pytań bez odpowiedzi. Dodatkowo podczas moich poszukiwań nie natrafiłem na inne materiały potwierdzające taki fakt, ani nawet na postać wspomnianego funkcjonariusza. Znalazłem jednak dość bliską rodzinę Jana, mieszkającą wtedy w tym mieście.

Nawet jeśli nie było takiego zamachu to Jan Belau pozostaje wybitną postacią konspiracji pomorskiej.

- Czekamy zatem z niecierpliwością na książkę.

Jan Belau. Fotografia ze zbiorów rodzinnych Juliana Skenika.

Jan Franciszek Belau urodził się 18 lipca 1912 r. w Sztumie. Syn Agnieszki i Franciszka - działacza Warmińskiego Komitetu Plebiscytowego za co Niemcy rozstrzelali go w 1939 r. W 1921 r. Belauowie przenieśli się do Tczewa. Ukończył gimnazjum w Świeciu. W tym czasie należał do harcerstwa. W 1934 r. odbył służbę wojskową w Grudziądzu. Studiował w Wilnie chemię i w Poznaniu medycynę. Uczestnik kampanii polskiej 1939. Po zwolnieniu z niewoli zamieszkał z matką w Gdyni Chyloni. Pracował w ogrodnictwie, jako asystent lekarza oraz konduktor autobusów. Współpracował z Tajnym Hufcem Harcerzy. Od 1941 r. jako członek Związku Walki Zbrojnej organizuje dywersję i sabotaż w portach gdyńskim i gdańskim. Stał na czele sieci wywiadu, którą obejmuje porty oraz zakłady w Babich Dołach. Organizuje przerzuty do Szwecji spalonych konspiratorów i jeńców angielskich. W 1943 r. dowodzi wykonaniem wyroku na esesmanie Otto Raschu/Rachu w Lęborku. Aresztowany 21 sierpnia 1944 r. Po brutalnym śledztwie zamordowany 21 września 1944 r. w Ocyplu.

Kiedy zaczyna się przemoc

W ramach zadania publicznego pn. „PRZEMOC - bądź ŚWIADOMY” realizowano już szereg działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Na terenie miasta i gminy Sztum zostały rozpowszechnione **informatory** na temat zjawiska przemocy. Materiały zostały przekazane m.in. do placówek oświatowych, placówek medycznych, poradni zdrowia psychicznego, są one także dostępne dla wszystkich mieszkańców w Punkcie Konsultacyjnym „KROKUS”.

Przeprowadzono również kampanię „Odblaskowe pierwsze”. Podczas wizyt w klasach I szkół podstawowych miasta i gminy Sztum funkcjonariusze policji wręczali uczniom kolorowe odblaski z numerem alarmowym 112.

Kampania „**RAZEM przeciwko PRZEMOCY**” zaadresowana została do uczniów klas czwartych. W ramach tego działania zorganizowano lekcje z psychologiem oraz policjantem. Zadaniem psychologa było przybliżenie uczniom tematu przemocy, a także poruszenie bardzo ważnego zagadnienia powielania złych wzorców rodzinnych i środowiskowych. Podczas drugiego spotkania, prowadzonego w ramach wolontariatu przez policjanta, uczniowie dowiedzieli się o możliwości uzyskania pomocy w sytuacji, gdy stają się osobami doświadczającymi przemocy.

Dla wszystkich mieszkańców miasta i gminy Sztum przygotowano dwie kampanie filmowych. Prelekcje pt. „**Czym jest przemoc**” oraz „**Skutki przemocy**” można obejrzeć na stronie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie oraz Miasta i Gminy Sztum. Zostały one także przekazane do placówek oświatowych w celu udostępnienia ich rodzicom i uczniom.

Projekt jest realizowany w ramach Programu Osto- nowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Tery- torialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Ministerstwa Rodziny i Poli- tyki Społecznej - edycja 2021.

Funkcjonariusze policji wręczyli uczniom klas pierwszych kolorowe odblaski z numerem alarmowym 112.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Oblicza świadomej adopcji

9 listopada pracownicy MGOPS w Sztumie **włączyli się w obchody Światowego Dnia Adopcji**, promując symbol „uśmiechniętej dłoni”. Światowy Dzień Adopcji to, zgodnie z ideą pomysłodawcy Hanka Fortnera, przede wszystkim święto rodzin adopcyjnych. Jest to też dzień, który ma na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat adopcji, przedstawienie faktów i obalenie mitów jej dotyczących oraz pokazanie innej drogi rodzicielstwa. **Dłoń jest symbolem pomocy, uśmiech oznacza radość a razem mają symbolizować radość z nowej rodziny.** Popularyzacja symbolu ma przyczynić się do zwiększenia zainteresowania tematem adopcji.

Zmiany w programie „Rodzina 500+”

Od 1 stycznia 2022 r. obsługą programu „Rodzina 500+” zajmie się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Oznacza to, że rodzice będą mogli składać wnioski wyłącznie drogą elektroniczną, a wypłata świadczeń nastąpi na rachunek bankowy - **nie będzie możliwości otrzymywania świadczeń w formie gotówkowej.**

Natomiast Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie będzie realizował wypłaty przyznanych świadczeń 500+ przed 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r. w formie gotówkowej oraz bezgotówkowej.

Chce zrozumieć świat i jego barwy

Jednym z tegorocznych stypendystów Burmistrza Miasta i Gminy Sztum za szczególne wyniki i osiągnięcia w nauce jest Cyprian Piróg, uczeń ósmej klasy sztumskiej „Jedynki”.

Najbardziej fascynuje go fizyka, dzięki której, jak sam mówi, chce zrozumieć świat. Zainteresowania Cypriana są wszechstronne, cechuje go prawdziwy głód wiedzy. Nauka to jego prawdziwa pasja, często podkreśla, że wiedza jest jedną z podstawowych wartości w jego życiu. Nie zamyka się na żadną jej dziedzinę, śledzi nowinki ze świata, żywo interesuje się polityką i sprawami społecznymi. Włącza się w działalność społeczną - jest chorążym sztandaru już od 6 klasy, pracuje w Samorządzie Uczniowskim.

Od trzeciego roku życia potrafi czytać i od tego momentu nieustannie pogłębia swe zainteresowania. Dodaje, że połowa jego sukcesów było możliwych dzięki dużej sile woli i nieustępliwości w dążeniu do celu. Tę cechę wykształcił w nim sport - pływanie, które trenuje z niezwykłą systematycznością od trzeciej klasy. Pływa 5 razy w tygodniu, często rano przed lekcjami dojeżdża na treningi do Malborka. Jest młodym ratownikiem WOPR.

Uwielbia górskie wędrówki - miłością do gór zaraził go tata - nauczyciel wychowania fizycznego. Ma na swoim koncie wiele trudnych szlaków.

Lubi gry planszowe, które rozwijają strategiczne i logiczne myślenie, nie stroni też od świata gier komputerowych tak jak jego rówieśnicy. W wolnym czasie słucha muzyki indie rock i punka. Twierdzi, że jego „piętą Achillesową” są zajęcia plastyczne.

Niezwykle lubiany w gronie rówieśniczym, służy pomocą w nauce swoim koleżankom i kolegom. Odnacza się wysoką kulturą osobistą i poczuciem humoru. Cyprian to nietypowy nastolatek, który wyróżnia się dużą dojrzałością w planowaniu swojej przyszłości i stawianiu daleko sięgających celów. Ciągły rozwój, ciekawość świata to motory jego działania.

Osiągnięcia: laureat Wojewódzkiego Konkursu Języka Angielskiego, wielokrotny laureat konkursu wiedzy historycznej „Dzieje oręża polskiego”, logicznego myślenia i konkursów matematycznych o zasięgu wojewódzkim.

Dwoje stypendystów - Cyprian Piróg i Zuzanna Glosa po zmaganiach konkursowych.

Stypendyści Burmistrza Miasta i Gminy Sztum

Marcelina Baźmierowska, Wiktoria Bojanowska, Zuzanna Glosa, Agata Machnikowska, Anna Steiniger, Weronika Szumowska, Adrianna Truty, Lena Małgorzata Weiss, Miłosz Kaczmarczyk, Bartosz Klonowski, Maciej Jan Kopczyński, Cyprian Piróg, Stanisław Raczkowski. Adam Reinvald (Szkola Podstawowa nr 1 w Sztumie); Magdalena Agnieszka Elmanowska, Nikodem Kwiatkowski, Zofia Małgorzata Lubowiecka, Marta Magdalena Majewska, Aleksandra Sawińska, Kinga Urbańska (absolwenci Szkoły Podstawowej nr 2 w Sztumie), Anna Maria Dobosz, Wiktoria Kądziewska, Magdalena Ewa Majewska, Aleksandra Nina Nazarewicz, Julia Roszkowska, Jędrzej Dobrzyński, Beniamin Socha (SP nr 2); Cyprian Kapuściński, Julia Łabiak, Maja Pietrzyk (absolwenci Zespołu Szkół Szkoły Podstawowej w Czerninie); Aleksandra Cichacka, Julia Korc, Antonina Pobran, Julia Powierża, Maja Wesotowska, Igor Marcin Chańko, Jacek Zototar (SP w Czerninie); Marcin Kwella (Szkola Podstawowa w Nowej Wsi); Oliwia Kreft (Zespół Szkół Szkoła Podstawowa w Gościszewie).

Pracownia OZE w sztumskiej „jedynce”

W Szkole Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Sztumie powstanie Pracownia Odnawialnych Źródeł Energii. Wartość projektu to około 80 tys. złotych, z czego 60 tys. zł szkoła pozyskała od Zakładu ADM Czernin Spółka Akcyjna. Pozostałe środki będą pochodziły z budżetu Miasta i Gminy Sztum.

Celem projektu jest zwiększenie poziomu świadomości ekologicznej uczniów szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Sztum w zakresie efektywności energetycznej, wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz ich wpływu na środowisko naturalne.

W ramach projektu zaplanowano stworzenie pracowni edukacyjnej wyposażonej w mobilne zestawy edukacyjne do prowadzenia eksperymentów związanych z energią odnawialną. Pracownia Odnawialnych Źródeł Energii będzie miejscem prowadzenia działań promocyjnych i edukacyjnych, wykonywania doświadczeń i wspólnej zabawy.

W pracowni będzie można przeprowadzić lekcję tematyczną oraz wykorzystać zgromadzone tu eksponaty do objaśnienia zjawisk towarzyszących Odnawialnym Źródłom Energii zarówno w ramach podstawy programowej edukacji przyrodniczo-ekologicznej oraz zajęć pozalekcyjnych dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 w Sztumie, jak również warsztatów edukacyjnych dla uczniów pozostałych szkół. Przybliżą uczestnikom możliwości wykorzystania m.in.: wiatru, wody, biomasy i ciepła, pozyskiwanego z wnętrza ziemi oraz promieni słonecznych, do produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

Dzięki zastosowanym różnorodnym pomocom dydaktycznym zajęcia będą atrakcyjne i bez wątpienia przyczynią się do budowania świadomości wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w codziennym życiu.

Rosnące ceny energii wyzwaniem dla samorządu

Od wielu lat sztumski samorząd inwestuje w poprawę efektywności energetycznej oraz w odnawialne źródła energii.

Przeprowadzono szereg inwestycji, w tym współfinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego. Oto najważniejsze.

„Poprawa efektywności energetycznej na terenie MOF Malbork-Sztum (oświetlenie uliczne)”.

Celem zadania była wymiana oświetlenia ulicznego na LED, co skutkuje 40 proc. oszczędnością energii elektrycznej. Wymieniono 1641 opraw na energooszczędne. Zainstalowano inteligentny system zarządzania oświetleniem. Inwestycja przynosi co roku około 180 tys. zł oszczędności związanych z zakupem energii elektrycznej.

„Poprawa efektywności energetycznej w obiektach użyteczności publicznej na terenie Powiśla i Żuław (wraz z działaniami informacyjno-edukacyjnymi)”.

Oprócz termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej przeprowadzono wymianę oświetlenia wewnątrz obiektów gminnych na oświetlenie LED oraz budowę odnawialnych źródeł energii, co przyczynia się do kolejnych oszczędności.

Zadanie „Odnawialne źródła energii w Gminie Mikołajki Pomorskie oraz w Mieście i Gminie Sztum” polegało na budowie odnawialnych źródeł energii. Powstało instalacji o mocy 219,6 kW, produkujących energię elektryczną na potrzeby obiektów użyteczności publicznej. Instalacje fotowoltaiczne znajdują się na wszystkich szkołach, przedszkolu, żłobku, budynku urzędu, na świetlicy w Gościszewie i Białej Górze, na budynku kino-teatru oraz na budynku stadionowym. Własna energia pozwala nam co roku oszczędzić około 170 tys. zł.

Trwają również audyty w budynkach użyteczności publicznej, mające na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez wymianę lub wyłączenie zbędnego sprzętu. Na podstawie wizyt w obiektach oraz analizy rachunków za energię zostaną wdrożone zalecenia i przeprowadzone drobne inwestycje, poprawiające efektywność zużycia energii.

Ostatnie wieści z giełd energii nie napawają optymizmem. Ceny prądu osiągają kolejne maksima. Mimo wykonanych wcześniej inwestycji taki wzrost cen będzie znaczącym obciążeniem dla budżetu miasta i gminy. **Szacujemy, że koszt dostawy energii elektrycznej dla wszystkich jednostek gminnych wzrośnie o około 692 tys. zł rocznie i w konsekwencji przekroczy 2,5 mln złotych.** Bez poniesionych wydatków na energooszczędne inwestycje wzrost przekroczyłby 1 mln złotych.

„Czyste powietrze” - punkt konsultacyjny

Burmistrz Miasta i Gminy Sztum Leszek Tabor podpisał porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste powietrze”. Jednym z działań z tym związanych było uruchomienie Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, którego zadaniem jest informowanie o założeniach programu „Czyste powietrze” oraz pomoc w wypełnianiu wniosków o dotacje.

Punkt znajduje się w budynku Urzędu Miasta i Gminy, III piętro, pok. 67 i 72, a jest czynny w środy w godzinach od 7.30 do 17.00 i czwartki w godzinach od 7.30 do 15.30, tel. 55 640 63 30, e-mail: lucyna.szymanska@sztum.pl.

W skrócie najważniejsze informacje o programie.

Dla kogo? Dla właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych, lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych maksymalnie dwóch lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą.

Na co? Dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy oraz przeprowadzenia niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku.

Ile? Dotacja może wynosić do 30 000 zł i 37 000 zł dla podwyższonego poziomu dofinansowania.

Nowe przejścia

27 października Burmistrz Miasta i Gminy Sztum podpisał z Wojewodą Pomorskim 3 umowy na budowę i przebudowę przejść dla pieszych. Nowe przejścia powstaną przy ulicy Słonecznej w Sztumie, w sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 1 oraz przy ulicy Akacyjowej (przy przystanku autobusowym) i ulicy Reymonta (przy kościele) w Czerninie.

W ramach inwestycji powstaną wyniesione przejścia dla pieszych wraz dojazdami i oświetleniem. Szacowany koszt realizacji tych inwestycji to blisko 220 tys. zł, z czego dofinansowanie wynosi 175 800 zł. Realizacja rozpocznie się jeszcze w tym roku.

Nabierają wiatru w żagle

Projekt „Pomorskie żagle wiedzy”
potrwa do końca 2022 roku.

zawodowego promujące zawody związane z branżą morską i nadmorskim położeniem regionu.

Uczniowie wezmą również udział w praktycznych zajęciach żeglarskich oraz wyjazdach edukacyjnych do instytucji związanych z edukacją morską i żeglarską. Zaplanowana jest również organizacja szkoleń i sieci współpracy i doskonalenia dla 9 nauczycieli w zakresie stosowania nowoczesnych metod i form pracy ukierunkowanej na rozwijanie kompetencji u uczniów poprzez edukację morską i żeglarską.

Działania te mają przede wszystkim rozbudzić kreatywność i innowacyjność uczniów, integrować wiedzę i umiejętności z uwzględnieniem zagadnień wynikających z nadmorskiego położenia regionu oraz popularyzować tematykę morską. Szkoły podstawowe wyposażone zostaną w materiały plastyczne i biurowe oraz nowoczesne pomoce dydaktyczne, dzięki którym podczas zajęć sprawnie przeprowadzą badania i doświadczenia, stworzą własny model Morza Bałtyckiego i zbudują z klocków modele wielkich okrętów.

Na pierwszych zajęciach uczniowie omawiali już schemat obiegu wody oraz jej znaczenie dla człowieka i przyrody. Mieli również okazję przeprowadzić doświadczenie, które udowodniło, że woda to najważniejszy składnik organizmów.

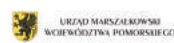
Od 18 października w szkołach podstawowych realizowany jest projekt edukacyjny pn.: „Pomorskie Żagle Wiedzy - kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów poprzez edukację morską i żeglarską w Mieście i Gminie Sztum”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Celem projektu jest podniesienie jakości pracy szkół dotyczącej kształcenia kompetencji kluczowych poprzez edukację morską i żeglarską. Uczestnikami projektu są uczniowie uczęszczający do klas V-VI szkół miasta i gminy. W ramach projektu dla 70 uczniów realizowane są zajęcia pozalekcyjne, warsztaty i zajęcia z doradztwa

Miasto i Gmina Sztum realizuje projekt dofinansowany
z Funduszy Europejskich oraz ze środków budżetu państwa
pn. „Pomorskie Żagle Wiedzy – kształtowanie kompetencji
kluczowych uczniów poprzez edukację morską i żeglarską
w Mieście i Gminie Sztum”

Celem projektu jest podniesienie jakości pracy szkół poprzez kompleksowe wspomaganie rozwoju 5 Szkół Podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto i Gmina Sztum, rozumiane jako ścisłe zespolenie systemu wsparcia nauczycieli ze zdiagnozowanymi potrzebami ucznia i szkoły.

Dofinansowanie projektu z UE: 187 530,00 zł

www.mapadotacji.gov.pl

Sówki w zwycięskim teledysku

Dzień Przedszkolaka jest dla wszystkich dzieci wyjątkowym dniem, który kojarzy się ze wspaniałą zabawą, gdzie „Nikt nie narzeka, bo w przedszkolu kumpel czeka...”. Świątując wspólnie ten wyjątkowy czas, grupa sześciolatków z Niepublicznego Przedszkola im. „Na Stonecznej Górze” w Sztumie nagrała teledysk, który był jednocześnie zgłoszeniem do ogólnokrajowego konkursu na najciekawsze wykonanie lub zilustrowanie piosenki pt. „Dzień przedszkolaka”. Spośród setek zgłoszeń z całej Polski to właśnie dzieci z grupy „Sówki” zostały wyróżnione i nagrodzone przez Roberta Halika, redaktora naczelnego miesięcznika „Bliżej Przedszkola”. Teledysk w wykonaniu grupy „Sówki” mogą Państwo obejrzeć, odwiedzając stronę fejsbukową przedszkola „Na Stonecznej Górze” w Sztumie.

W stronę neutralności klimatycznej

Aktywni lokalni liderzy, przedstawiciele szkół, przedszkola, MGOPS, ZHP, Sztumskiego Centrum Kultury, Klubu Seniora i Koła Gospodyń Wiejskich w Czerninie i Urzędu Miasta i Gminy w Sztumie zebrali się 7 października w siedzibie Klubu Senior+, by podczas warsztatów wizyjnych lepiej poznać i zrozumieć koncepcję neutralności klimatycznej oraz opracować wspólną wizję przyszłości miasta neutralnego dla klimatu.

Celem warsztatów zorganizowanych w ramach projektu BEACON było wyjaśnienie, co oznacza neutralność klimatyczna i jednocześnie stworzenie okazji do zaangażowania różnych grup społecznych w lokalne działania na rzecz klimatu. Sztum takich działań realizuje niemało - począwszy od wykorzystania energii wiatru i słońca na terenie miasta i gminy, wsparcie produkcji energii z OZE w 125 gospodarstwach domowych, poprzez akces do Porozumienia Burmistrzów i opracowanie Planu Działań na rzecz Klimatu i Energii, po opracowanie Miejskiego Programu Niskiej Emisji i utworzenie nowego referatu ds. zintegrowanego rozwoju miasta i gminy oraz realizacji projektów proklimatycznych.

Inkluzyjny format warsztatów, skupiający się na indywidualnych wyobrażeniach dotyczących przyszłości - odnoszących się do codzienności i otoczenia osób biorących udział w wydarzeniu, został opracowany w ramach projektu BEACON.

Zadania realizowane na warsztatach odwoływały się do różnych zmysłów. Przez to rozwijały kreatywne myślenie,

Żywa debata w jednym z zespołów roboczych.

empatię i zwiększały zaangażowanie, pomagając w ten sposób uczestnikom w osiągnięciu wspólnego celu.

Podczas pracy w małych grupach i ożywionej dyskusji, jak realizację celów związanych z polityką klimatyczną można przenieść ze szczebla krajowego i unijnego na poziom lokalny, uczestnicy dzielili się swoją wiedzą, doceniając dotychczasowe osiągnięcia miasta i kreatywnie podchodząc do jego rozwoju, a także podkreślając wagę dialogu i współpracy władz lokalnych i mieszkańców Sztumu.

Na zakończenie warsztatów ich uczestnicy mieli okazję zaprezentować wypracowaną wizję miasta oraz działania pomocne w jej realizacji przed kamerą. Efekt filmowy można obejrzeć na stronach internetowych miasta i gminy.

Miasto z błękitno-zieloną infrastrukturą

Sztumski samorząd przygotowuje się do ekologicznych projektów mających na celu przeciwdziałanie zmianom klimatycznym.

W ramach działań planuje się zagospodarowanie wytypowanych na terenie miasta obszarów w błękitno-zieloną infrastrukturę.

Ekologiczny projekt błękitno-zielonej infrastruktury będzie realizowany przy ulicy Spokojnej.

Błękitno-zielona infrastruktura to rozwiązania oparte na przyrodzie (NBS, od ang. nature-based solutions). Sprawdzają się one w warunkach miejskich, gdzie z powodzeniem mogą uzupełniać lub zastępować tradycyjne „szare” rozwiązania, równocześnie regulując temperaturę powietrza oraz magazynując i oczyszczając wodę deszczową. Elementy błękitno-zielonej infrastruktury można wkomponować w istniejący krajobraz miejski, mogą stanowić również element estetyzacji miasta.

Podpisano z wykonawcą umowy na realizację dokumentacji projektowych na dwa takie tereny: działkę przy ul. Spokojnej oraz za Szkołą Podstawową nr 1. Obecnie trwają prace nad koncepcjami rozwiązań przedstawionymi przez projektantów.

W przypadku kolejnego terenu znajdującego się przy placu Wolności trwają prace nad zmianą planu zagospodarowania przestrzennego dla tego obszaru, aby umożliwić wprowadzenie takich rozwiązań ekologicznych.

Jesteśmy sobie potrzebni

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie realizuje od lipca do grudnia 2021 r. projekt socjalny pn. „Jesteśmy sobie potrzebni”, który skierowany jest do osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością umysłową oraz ich opiekunów.

W ramach projektu uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Uśniewie po raz kolejny odwiedziły alpaki. Alpakoterapia jest formą zooterapii cieszącą się coraz większym zainteresowaniem. Poprzez zabawy, głaskanie i karmienie osoby otwierają się, relaksują oraz chętniej wykonują ćwiczenia. Obcowanie z tymi ciepłymi, miękkimi zwierzętami uczy budowania relacji w klimacie spokoju oraz zaufania.

Dla opiekunów osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością umysłową rozpoczęły się indywidualne spotkania z psychologiem. Ich celem jest wzmocnienie potencjału osobistego opiekunów oraz minimalizowanie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością.

Kontakty z łagodnymi alpakami relaksują i służą budowaniu dobrych relacji.

Lokale do wynajęcia

Miasto i Gmina Sztum podaje do publicznej wiadomości wykaz lokali użytkowych należących do jej zasobu przeznaczonych do najmu w trybie bezprzetargowym na okres 3 lat z możliwością przedłużenia najmu na czas nieokreślony.

Podstawowe informacje o przedmiocie najmu:

Adres	Pow. użytkowa m ²	Przeznaczenie	Okres najmu	Opłaty
Sztum Lokal w Przychodni ul. Chełmińska 9	18,90	Na działalność związana z ochroną zdrowia, gabinety lekarskie, biura, itp.	Najem do 3 lat	Stawka czynszowa -8,00 + za media (c.o., ciepła woda, zimna woda, ścieki, energia elektryczna, wywóz nieczystości stałych), podatek od nieruchomości + obowiązujący podatek VAT
Sztum Lokal w Przychodni ul. Stowackiego 4	14,51	Na działalność związaną z ochroną zdrowia, gabinety lekarskie, biura itp	Najem do 3 lat	Stawka czynszowa -8,00 + za media (c.o., ciepła woda, zimna woda, ścieki, energia elektryczna, wywóz nieczystości stałych), podatek od nieruchomości + obowiązujący podatek VAT
Sztum ul. Reja 17	11,41	Na działalność gospodarczą- biura itp.	Najem do 3 lat	Stawka czynszowa -3,00 + za media (c.o., ciepła woda, zimna woda, ścieki, energia elektryczna, wywóz nieczystości stałych), podatek od nieruchomości + obowiązujący podatek VAT
Sztum ul. Reja 17	13,00	Na działalność gospodarczą – biura, itp.	Najem do 3 lat	Stawka czynszowa 3,00 + za media (c.o., ciepła woda, zimna woda, ścieki, energia elektryczna, wywóz nieczystości stałych), podatek od nieruchomości + obowiązujący podatek VAT
Sztum ul. Mickiewicza 54	18,7	Na działalność gospodarczą - biura, itp.	Najem do 3 lat	Stawka czynszowa -8,00 + za media (c.o., ciepła woda, zimna woda, ścieki, energia elektryczna, wywóz nieczystości stałych), podatek od nieruchomości + obowiązujący podatek VAT

Osoby zainteresowane najmem wyżej wymienionych lokali mogą składać oferty w sekretariacie Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Sztumie, ul. Kochanowskiego 28.

Szczegółowe informacje - Dział Usług Mieszkaniowych, tel. 55-640-33-32.

Złote jubileusze małżeństwa

22 października w Sali Czekoladowej Sztumskiego Centrum Kultury odbyły się uroczystości 50-lecia pożycia małżeńskiego. 11 par małżeńskich odebrało medale przyznane przez Prezydenta RP.

Burmistrz Sztumu Leszek Tabor złożył jubilatom z tej okazji serdeczne gratulacje i życzenia wielu pięknych chwil oraz szczęśliwej podróży do kolejnych jubileuszy.

Teresa i Tadeusz Cieplińscy, Władysława i Józef Derbichowie, Rita i Stanisław Kotlengowie,
Leokadia i Stanisław Kowalscy, Jadwiga i Stanisław Owczarscy.

Helena i Eugeniusz Rumińscy, Eleonora i Krzysztof Sobczyńscy, Mirosława i Sylwester Szpalerscy
i Leokadia i Zbigniew Weissgerberowie.

Gabriela i Jan Jaroszewscy oraz Irena
i Wiesław Piwowarscy.

Dla jubilatów były też kwiaty i upominki.